

Sabro den 12. januar 2010
Vor ref.: 1.10/1851 SMR

Biskoppernes og Landsforeningen af Menighedsråds fællesudvalg

Konference den 30. januar 2010 på Hotel Nyborg Strand

Kirkeliv og de kirkelige reformer

De seneste fem år har været en hæsblæsende periode for folkekirken. Den ene reform har afløst den anden, og arbejdet er ikke slut endnu. Reformerne har ofte ført til offentlige debatter. Nogle har været frugtbare og er blevet ført med stor iver, andre har levet et mere stille liv. Fælles for dem har været, at de har taget udgangspunkt i ét område ad gangen. Vi mener, at tiden nu er inde til at stoppe op og hæve os op over de enkelte reformer og diskutere, hvilke konsekvenser reformerne samlet set har for det kirkelige liv.

Biskoppernes og Landsforeningen af Menighedsråds fællesudvalg indbyder derfor til en konference om kirkeliv og de kirkelige reformer. Konferencens formål er at igangsætte en folkekirkelig debat om, hvilke konsekvenser det vil have for det kirkelige liv, hvis de seneste års kirkelige reformer bliver suppleret med en ændring af statens tilskud til folkekirken til et bloktilskud.

En fælles, tematisk samlet og kirkeligt orienteret debat

Den umiddelbare anledning til konferencen er Betænkning 1511 *Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud*, men det er vigtigt at komme videre end til en ren strukturdebat, der er bundet op på én betænkning. Vi vil på konferencen hæve blikket og forsøge at sætte tre nye præmisser for debatten:

En fælles debat

Den kirkelige debat har været ført i mange forskellige kirkelige foreninger og grupperinger. Det giver gode muligheder for en intern afklaring, men det er også vigtigt, at vi får et nærmere kendskab til hinandens holdninger på tværs af foreninger og grupper. Derfor vil konferencen samle deltagere fra en meget bred kreds af aktører i den officielle folkekirke og i de frie folkekirkelige organisationer, så vi kan udveksle erfaringer og holdninger om den bredere kirkelige debat, der nu må til.

Tematisk samling af debatten

Tiden er nu moden til at føre en mere tematisk samlet debat om de mange dagsordener, der har været i spil frem til og med Betænkning 1511. Mange har i de senere år talt om behovet for at tænke struktur og indhold sammen, og selvom det er vanskeligt, må vi tage fat på opgaven.

En kirkeligt orienteret debat

Da fokus i de senere år har været på strukturelle ændringer, mener vi, at tiden er inde til en kirkeligt orienteret debat forstået på den måde, at opgaven nu er at drøfte samspillet mellem struktur og indhold. Spørgsmålet – som er let at formulere, men svært at besvare – er kort og godt: Er vi på rette vej, og er vi nået langt nok med de strukturelle fornyelser vurderet ud fra, hvad der er folkekirkens egentlige opgave?

Opgaven blev formuleret på følgende måde i den blå Betænkning 1477 *Opgaver i sogn, provsti og stift* fra 2006:

Folkekirkens mission som kristen kirke er at forkynde Kristus som hele verdens frelser. ... Kirkens overordnede opgave danner udgangspunkt for de konkrete former, kirkelivet får i sogn, provsti og stift. Alle konkrete målsætninger må dybest set tjene denne opgave. (s. 7).

Den bredere ramme for debatten

Vores opgave som folkekirke – som vi håber at tage fat på med konferencen – er nu at drøfte pejlemærker for folkekirkens udvikling. Og for at kunne det, kan det være nødvendigt at tydeliggøre sammenhængene mellem kirkens opgaver, struktur, ledelse og økonomi. Derfor følgende stikord til de fire begreber:

A. Kirkens opgaver kan teologisk bestemmes ud fra folkekirkens bekendelsesgrundlag. Man peger i den forbindelse ofte på følgende fire hovedopgaver:

- Gudstjeneste/forkyndelse
- Undervisning
- Religionsdialog og
- Diakoni

B. Folkekirkens struktur. Hermed menes dels folkekirkens *geografiske inddeling* på sogne, provstier og stifter og dels *de formelle organer og embeder* for ledelse på de tre nævnte niveauer samt på det nationale niveau.

C. Folkekirkens ledelse. Hermed menes den faktiske udøvelse af ledelsesfunktionerne/rollerne på de nævnte niveauer, dvs. i menighedsrådene, budgetsamrådene, provstiudvalgene, stiftsrådene, organerne med relation til fællesfonden og Folketinget samt embeder med ledelsesopgaver som f.eks. menighedsrådets kontaktperson, præst, provst, biskop og kirkeminister.

D. Folkekirkens økonomi. Hermed menes både regelsættet, der regulerer økonomien, og den faktiske pengestrøm på og mellem de forskellige niveauer.

De her nævnte rammebetingelser kan genfindes på både sogne-, provsti-, stifts- og nationalt niveau.

Konferencens program

Formiddagens program består af oplæg fra fire fagpersoner om de fire opgaver, som folkekirken løser: gudstjeneste/forkyndelse, undervisning, religionsmøde og diakoni.

Oplægsholderne vil hver især vurdere, hvad der skal til for at folkekirken bedst muligt kan løse de pågældende opgaver. I den forbindelse er de bedt om at forholde sig til, om de forskellige bloktilskudsmodeller fra Betænkning 1511 har betydning for, hvordan folkekirken kan varetage sine opgaver.

Efter de fire oplæg vil der være en fælles samtale i plenum om de fire oplæg. Om eftermiddagen bliver deltagerne inddelt i grupper for at drøfte det overordnede emne med fokus på ét af de fire punkter.

PROGRAM

09.30-10.00	Ankomst og kaffe
10.00-10.10	Velkomst Inge Lise Pedersen, formand for Landsforeningen af Menighedsråd
10.10-10.30	Gudstjeneste/forkyndelse Christina Rygaard Kristiansen, præst i Tingsted Sogn
10.30-10.50	Undervisning Hans Vium Mikkelsen, lektor på Teologisk Pædagogisk Center
10.50-11.10	Religionsmøde Nikolaj Frøkjær-Jensen, stiftspræst i Viborg Stift
11.10-11.30	Diakoni Helle Christiansen, udviklingschef i Kirkens Korshær
11.30-11.50	Kaffepause
11.50-12.50	Fælles samtale
12.50-13.00	Introduktion til eftermiddagens program Inge Lise Pedersen
13.00-14.00	Frokost
14.00-15.30	Gruppesamtaler
15.30-15.40	Pause
15.40-16.00	Fælles afrunding

Spørgsmål til eftermiddagens arbejdsgrupper

Konferencens deltagere bliver inddelt i grupper med 15-20 personer i hver, som drøfter dagens emne med fokus på én af kirkens tidligere nævnte hovedopgaver: gudstjeneste/forkyndelse, undervisning, religionsdialog og diakoni.

Det overordnede spørgsmål til grupperne er:

Hvordan tilgodeses arbejdet med den pågældende hovedopgave

- inden for den nuværende struktur?
- med de forskellige modeller for bloktilskud?

Inden for dette brede felt kan grupperne vælge at se nærmere på følgende:

1. Hvilke sider af den kirkelige hovedopgave løses bedst i det almindelige sogn, og hvilke sider løses bedst med nytænkning i form af f.eks. samarbejde på tværs af sognegrænser, større enheder, specialpræster, kirker med særlig profil osv.?
2. Hvad betyder holdningerne til pkt. 1 for, hvordan man vurderer de forskellige bloktilskudsmodeller? Giver nogle af modellerne særlige vanskeligheder hhv. særlige nye muligheder i forhold til den kirkelige hovedopgave?
Man kan naturligvis ikke nå at tage stilling til alle modellerne. Derfor foreslår vi, at man tager udgangspunkt i den model, som anbefales i Betænkning 1511, og som "... er en kombination af det nationale og regionale niveau" (side 32).

I løbet af gruppearbejdet vil vi også meget gerne have afklaret, om der i gruppen er stemning for at danne en eller flere grupper, som på privat basis kan fortsætte samtalerne efter konferencen, gerne med inddragelse af personer, der ikke var med på konferencen.